

Konsolidovaná výroční správa

Obce Špačince

za rok 2014

Mgr. Július Zemko

.....

starosta obce

OBSAH	str.
1. Úvodné slovo starostu obce	3
2. Identifikačné údaje obce	5
3. Organizačná štruktúra obce a identifikácia vedúcich predstaviteľov	5
4. Základná charakteristika obce	6
4.1. Geografické údaje	6
4.2. Demografické údaje	6
4.3. Ekonomické údaje	6
4.4. Symboly obce	7
4.5. História obce	7
4.6. Pamiatky	11
4.7. Významné osobnosti obce	11
5. Plnenie funkcií obce (prenesené kompetencie, originálne kompetencie)	
5.1. Výchova a vzdelávanie	11
5.2. Zdravotníctvo	11
5.3. Sociálne zabezpečenie	12
5.4. Kultúra	12
5.5. Hospodárstvo	12
6. Informácia o vývoji obce z pohľadu rozpočtovníctva	12
6.1. Plnenie príjmov a čerpanie výdavkov za rok 2014	13
6.2. Prebytok/schodok rozpočtového hospodárenia za rok 2014	13
6.3. Rozpočet na roky 2015 - 2017	15
7. Informácia o vývoji obce z pohľadu účtovníctva za konsolidovaný celok	15
7.1. Majetok	15
7.2. Zdroje krytia	16
7.3. Pohľadávky	16
7.4. Záväzky	16
8. Hospodársky výsledok za rok 2014 - vývoj nákladov a výnosov za konsolidovaný celok	17
9. Ostatné dôležité informácie	18
9.1. Prijaté granty a transfery	18
9.2. Poskytnuté dotácie	18
9.3. Významné investičné akcie v roku 2014	19
9.4. Predpokladaný budúci vývoj činnosti	19
9.5. Udalosti osobitného významu po skončení účtovného obdobia	19

1. Úvodné slovo starostu obce

Skončilo sa 4-ročné volebné obdobie, skončil sa rok 2014, rok a obdobie kde sme posunuli obec o niečo ďalej. Posunuli sme ju vo vybavenosti, v obnove a v kultúrno-spoločenskom dianí a vyžití. Ak zbilancujem 4-ročné volebné obdobie tak za výsledky, ktoré sme dosiahli počas tohto 4-ročného volebného obdobia sa nemusíme hanbiť.

V mesiaci november prebehli komunálne voľby, ktoré rozhodli o novom zložení obecného zastupiteľstva a staronovom starostovi.

Počas roka 2014 sme zrealizovali novú triedu materskej školy v priestoroch základnej školy na vlastné náklady v sume 65.000,-€, nakoľko kapacity pôvodnej MŠ boli nedostačujúce.

Urobili sme rekonštrukciu Domu smútku alebo ako hovorí pán dekan aj Domu nádeje komplet so strechou, elektroinštalacnými rozvodmi, nová kabeláž ozvučenia a nová fasáda a chodník okolo domu smútku.

V hodnote 33.000,- sme urobili lokálne opravy ciest v ulici Ulička a pred Novou triedou MŠ na Športovej ulici.

V ulici Horná sme dokončili chodník od domu pána Agustína Púchleho až po dom p. Bohuša Konečného.

V škole sme začali v roku 2011 s rekonštrukciou zastaraného a poškodeného kúrenia, kde sme v roku 2014 dokončili poslednú etapu a to výmena rozvodov s radiátormi a kotol v pavilóne A. Toho času je kúrenie okrem telocvične kompletne zrekonštruované, čím značne škola šetrí finančné prostriedky.

V zdravotnom stredisku sme urobili kompletnú rekonštrukciu starých, nemoderných a nefunkčných sociálnych zariadení pre pacientov.

Začiatkom roka sa konečne po všetkých komplikáciách a problémoch podarilo začať s výstavbou 9 – bytového domu, na ktorý sa v roku 2015 budeme uchádzať o príspevok ŠFRB a ŠR aby to bola forma nájomného bytu.

Rok 2014 bol rokom kedy naša najstaršia organizácia slávila 90 rokov svojho vzniku a bolo povinnosťou k oslavám dať aj nový šat Hasičskej zbrojnice, nakoľko aj tu už úradoval zub času. Z ministerstva financií sme v roku 2014 získali 8.000,-€ na rekonštrukciu rozhlasovej ústredne a rozhlasu v obci.

Z Ministerstva vnútra sme získali dotáciu 8.000,-€ na dobudovanie kamerového systému v obci.

Akcie ako Nová trieda MŠ, rekonštrukcia domu smútku a Hasičskej zbrojnice, rekonštrukcie ciest a chodníkov boli robené z vlastných zdrojov.

V budove starého obecného úradu pripravujeme realizáciu pamätnej miestnosti obce Špačince, kde bude zhrnutá história na paneloch a vitrínkach.

V minulom roku prebehlo aj veľa kultúrno-spoločenských akcií. Tradičné plesy, koštovka vín, výstava ovocia patrili tradične do kalendára podujatí obce.

Deň matiek, stavenie mája, MDD alebo deň pre všetkých, Mikuláš, vianočné trhy alebo posedenie so seniormi, či uvítania do života a spomienka na jubilantov patrili, patria a taktiež budú vždy patriť medzi akcie obce Špačince.

V tomto roku sme uskutočnili už 37. Ročník Špačinského trojuholníka, kde sme si pri príležitosti 70 tich narodenín uctili našu rodáčku Anku Blanárikovú Chmelkovú - majsterku Európy v behu na 400 v Budapešti 1966 a účastníčku LOH v Mexiku.

Tu by som chcel podotknúť, že uskutočnené akcie by neboli bez výraznej pomoci organizácii JDS ZO Špačince, FS Špačinčanka a DHZ, ktorí boli najväčšími nositeľmi spoluporiadania akcií s obcou.

V priebehu roka prebehla aj voľba riaditeľa ZŠ s MŠ. Svoje pôsobenie po 18 tich rokoch na poste riaditeľa školy ukončil Mgr. Jozef Pádej a z volieb vzišiel ako víťaz PaedDr. Peter

Kalapoš. Starému riaditeľovi patrí poďakovanie a novému pranie aby škola napredovala, aby kolektív bol tým správnym kolektívom a žiaci aby boli v súťažiach úspešní – lebo úspešnosť býva zvyčajne meradlom práce pedagogického zboru.

V roku 2014 sme pokračovali vo vydávaní občasníka Špačinský hlas, začali sme s natáčaním a vysielaním Galérie zaujímavostí, kde chceme odprezentovať ľudí z rôznymi koníčkami, pamätami, no skrátka niečím netradičným. Tu by som uvítal podnety a námety Vás občanov k tejto už vysielanej Galérii.

V občasníku Špačinský hlas by som chcel aby sa ľudia dozvedeli o organizáciach ako boli v minulosti fungujúci Červený kríž alebo Turistický oddiel Špačinský pekni chlapci, ktorí v čase svojej ako sa hovorí najväčšej slávy činnosti robili veľmi veľa akcií – ako čistenie chotára obce od rôznych nečistôt a doteraz organizujú tradičný turistický pochod Špačinská stovka, ktorá je roky v celoslovenskom kalendári turistických akcií.

Ako sa hovorí, že niečo staré končí alebo skončilo a nové alebo staronové začína – tu to platí o nadšencoch Špačinského ochotníckeho divadla, ktorým držíme palce a veríme, že už čoskoro budeme bývať pravidelnými divákmi ich hier.

Čo by sme chceli urobiť v roku 2015.

V roku 2015 by sme chceli urobiť rekonštrukciu verejného osvetlenia z jestvujúceho sodíka na led systém. Ak sa nepodarí získať finančné prostriedky na rekonštrukciu KD z envirofondu tak chceme začať rekonštrukciu z vlastných prostriedkov. A samozrejme chodníky a cesty sú prioritou, prioritou ktorú sme začali a chceme pokračovať.

V závere mi dovoľte poďakovať sa DHZ za vzornú reprezentáciu obce a za ich obetavú prácu z mládežou.

Chcem sa poďakovať za reprezentáciu oddielu fresbee, šachistom, stolným tenistom, turistickému oddielu ŠPCH a neposlednom rade aj futbalistom a aj tým, ktorým nie je futbal ľahostajným. Budem sa možno opakovať ale všetci by sme chceli aby boli výsledky lepšie a prenikavejšie, no nie vždy je to podľa predstáv nás fanúšikov.

Chcem sa ďalej poďakovať za spoluprácu PZ Svornosť Špačince, Jednote dôchodcov Slovenska ZO Špačince, OZ FAIN, Spolok **včelárov** Západného Slovenska – Špačince a Záhradkárskej osade Horný mlyn.

Moje poďakovanie za spoluprácu patrí aj PD Špačince a jeho predsedovi Rudolfovi Nádaskému a ing. Slavkovi Slezákovi, Sematu a.s. – pánovi ing. Ladislavovi Orságovi, Jozefovi Ormandymu, Jozefovi Čmehýlovi, riaditeľovi a.s. Biogal Eduardovi Ruislovi, bývalému riaditeľovi ZŠ s MŠ Jozefovi Pádejovi, terajšiemu p. riaditeľovi Dr. Petrovi Kalapošovi, zástupkyňi riaditeľa Anke Ivanovičovej Alicii Paučekovej

Poďakovať by som sa chcel pánovi dekanovi Ľubošovi Hašanovi, osobitne Evke Habiňákovej, manželom Dorotkovcom, skupine Návrat a samozrejme FS Špačinčanka a jej vedúcemu Jožkovi Slezákovi, ktorá s veľkou vervou sa chopila spoluporiadania Špačinského jarmoku.

A záverečné poďakovanie patrí poslancom minulého ale aj terajšieho obecného zastupiteľstva a hlavne zamestnancom obecného úradu za ich prácu v prospech obce.

2. Identifikačné údaje obce

Názov:	OBEC ŠPAČINCE
Sídlo:	Hlavná 183/16, Špačince, PSČ 919 51
IČO:	00313033
Štatutárny orgán obce:	Mgr. Július Zemko, starosta obce
Telefón:	033/5573109
Mail:	starosta@spacince.sk
Webová stránka:	www.spacince.sk

3. Organizačná štruktúra obce a identifikácia vedúcich predstaviteľov

Starosta obce:	Mgr. Július Zemko
Zástupca starostu obce:	PaedDr. Milena Dobrovodská
Hlavný kontrolór obce:	PhDr. Zlatica Opálekova
Obecné zastupiteľstvo:	Ing. Ondrej Lietavec Ing. Pavol Vidlička Ing. Ľuboš Nádaský JUDr. Miloš Chrenko Daniel Jasenec PaedDr. Milena Dobrovodská Ing. Michal Tomovič Milada Vavrová Dagmar Kiliányová

Komisie: Komisia pre rozvoj vzdelávania, kultúru, šport, finančná a sociálna, Komisia pre výstavbu, dopravu, životné prostredie a verejný poriadok

Obecný úrad je výkonným orgánom obecného zastupiteľstva a starostu obce, zabezpečuje organizačné a administratívne práce. Prácu obecného úradu organizuje starosta obce.

Obecný úrad administratíva: Jana Bilková
Mária Chynoranská
Ján Pinkas
Gabriela Jágerová

Obecný úrad údržba: Ivan Sekera
Jozef Holekší
Jana Vašková

Rozpočtové organizácie obce /uviesť názov, sídlo, štatutárny orgán, základná činnosť, IČO, telefón, e-mail, webová stránka / :

Základná škola s materskou školou Špačince, Hlavná 626/2, Špačince, štatutárny orgán PaedDr. Peter Kalapoš. Základným predmetom činnosti školy je zabezpečenie výchovno-vzdelávacej práce s mládežou na úseku základného školstva.

4. Základná charakteristika konsolidovaného celku

Obec je samostatný územný samosprávny a správny celok Slovenskej republiky. Obec je právnickou osobou, ktorá za podmienok ustanovených zákonom samostatne hospodári s vlastným majetkom a s vlastnými príjmami. Základnou úlohou obce pri výkone samosprávy je starostlivosť o všestranný rozvoj jej územia a o potreby jej obyvateľov.

4.1. Geografické údaje

Geografická poloha obce : severná časť Trnavskej pahorkatiny

Susedné mestá a obce : Trnava, Jaslovské Bohunice, Dolné Dubové

Celková rozloha obce : 2210 ha

Nadmorská výška : 160 m.n.m

4.2. Demografické údaje

Počet obyvateľov : 2576

Národnostná štruktúra : slovenská

Štruktúra obyvateľstva podľa náboženského významu : - rímsko-katolícka,
- evanjelická

Vývoj počtu obyvateľov : stúpajúci

4.3. Ekonomické údaje

Nezamestnanosť v obci : v obci bola nezamestnanosť k 31. 12. 2014 4,3 %

Nezamestnanosť v okrese : v okrese Trnava bola nezamestnanosť 7,57 %

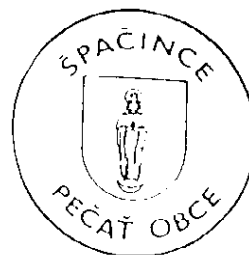
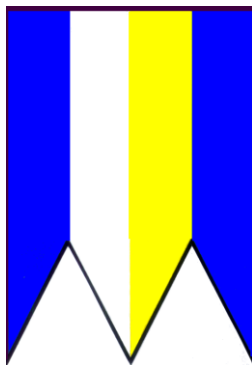
Vývoj nezamestnanosti : nezamestnanosť mierne vzrástla oproti minulému roku

4.4. Symboly obce

Erb obce : Erb obce tvorí v modrom štíte neskorogotického tvaru, strieborná postava Panny Márie so zlatou korunkou na hlave, stojaca na zlatom polmesiaci. Je zapísaný v heraldickom registri, ktorý vedie Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky pod evidenčným číslom HR-188/S-48/1992 zo dňa 18.12.1992. Pomer šírky k výške erbu je 7:8.

Vlajka obce : Vlajka obce je v tvare obdĺžnika, pričom pomer šírky k výške je 2:3. Vlajka obce je ukončená tromi cípmi, t.j. dvomi zástrihmi (tzv. lastovičí chvost) siahajúcimi do 1/3 jej dĺžky. Farby vlajky obce sú zľava doprava – modrá, biela, žltá, modrá, v rovnakom pomere šírky jednotlivých farebných pásov.

Pečať obce : Pečať obce je tvorená okružím erbu obce o priemere 27mm a kruhopisom "ŠPAČINCE PEČAŤ OBCE" po obvode.

4.5. História obce

Archeologické nálezy dokazujú, že chotár našej dediny bol osídľovaný nepretržite od praveku. Na základe materiálu z poľa chotárnej časti "Peňažité" môžeme usudzovať o niektorých fázach osídľovania. Boli tu vykopané pamiatky o živote ľudí v mladšej dobe kamennej, teda 7000 rokov pred našim letopočtom. Ďalej sa tu našli pamiatky po sídlisku ľudí v strednej dobe bronzovej (1500-1200 rokov pred n. l.). Prvú osadu tu založil roľnícky ľud v mladšej dobe kamennej. O ľude, ktorý osídľoval spomínanú lokalitu "Peňažité", nevieme k akej etnickej skupine patril. Nepoznáme ho podľa mena, ale označujeme ho podľa formy nádob a podľa ozdôb na nich. Podľa čriepkov, ktoré sa tu vykopali, môžeme hovoriť hypoteticky, na základe nepriamych dôkazov o dobe, práci a činnosti týchto ľudí.

V starých fondoch Slovenského národného múzea v Bratislave sa nachádza niekoľko črepov, ktoré nám dokumentujú jestvovanie Špačincov v bývalom hliníku pri kostole, na parcele č. 556 z doby bronzovej - 2000-1500 pred n. l. V severnej časti obce, po ľavej strane do Dolného Dubového, na parcele č. 1381 a č. 1959 bolo výskumom objavené popolnicové pohrebisko osady mladohalštatského obdobia (8.-5. stor. pred n. l.). Ľud, ktorý tu žil v tomto období,

svojich mŕtvych spaľoval. Po spálení ich pochoval na spoločnom pohrebisku, náčelníka a významné osoby pochovávali mimo pohrebiska do mohylových násypov. Navršený násyp, na ktorom stojí kalvária, by mohol byť takouto mohylou. Juhovýchodne od Špačiniec v polohe zvanej "Za sýpkou" alebo "Pri dolnom mlyne", kde bola kedysi tehelňa, v roku 1959 výskumníci narazili na časť bývalej osady. Výskum potvrdil existenciu starovekej osady, ktorá zanikla pravdepodobne tatárskym vpádom na Trnavsko v roku 1241. Tatári sa vyhýbali trvalejšiemu pobytu v hornatých krajoch, tým viac pustošili rovinaté kraje. Celkovú biedu zvýšil hlad, lebo úplne vypadla úroda rokov 1241-1242. Neskôršie spolu s hladom prišla aj epidémia moru, na ktorú zahynuli mnohí z tých, čo tatárske plienenie prežili. Tak pravdepodobne zanikla osada na tejto lokalite.

Praveký človek, ktorý žil v našom chotári, zanechal po sebe stopy. Doklady o tom sú v Slovenskom národnom múzeu v Bratislave a v Západoslovenskom múzeu v Trnave. Ľudia si tu budovali malé osady, ktoré mali krátke trvanie a po vyčerpaní zeme sa premiestili na nové sídliská.

Usadlé a stále hospodárenie na roli sa začalo až príchodom Slovanov, ktorí sa tu trvalo usadili od 6. storočia po Kr.. Boli to naši "Pra-špačinčania".

Kedy vznikli Špačince

Pôvod našej obce Špačince je zahalený a dosiaľ nie celkom známy, lebo listiny zo starších dôb, ktoré by nám objasnili jej vznik a najstaršie dejiny sa zachovali len ojedinele. Niektoré materiály sa nachádzajú v Bratislave v Krajskom a Župnom archíve ako aj v Univerzitnej knižnici. Upozorňujeme na to preto, lebo nie je možné hovoriť s istotou o minulosti našej obce.

Najstaršia známa listina, ktorá spomína Špačince, pochádza z roku 1111. Je to tzv. Zoborská listina, ktorú vydal kráľ Koloman I., vládnucci v rokoch 1095-1116. Zachovala sa v origináli a udáva, že osada Spacha (Špača) patrila vtedy zoborskému opátstvu, ktoré mala sídlo na Zobore pri Nitre. Pravdaže, nemožno povedať presne, kedy naša obec vznikla, ale môžeme predpokladať, že existovala dávno pred jej prvým zápisom. Poznnamenávame, že súčasné encyklopédie a slovníky uvádzajú, že prvá písomná doložka je z roku 1275.

V Magyarország Vármegyei és Városai na str. 110 a 696 je zápis, že uhorský kráľ Ondrej III. (panoval v rokoch 1290-1301) daroval v roku 1292 už hotovú obec Špačince kómesovi (županovi) Goethovi. Ten sa stal zemepánom Špačiniec. K svojmu dovtedajšiemu menu Comes Geth začal si pridávať de Spacha, teda podpisoval sa Comes Geth de Spacha, po slovensky gróf Géth zo Špačiniec. Keďže v tom čase tu bola úradnou rečou latinčina a genitív (2. pád) sa tvorí príponou -i, gróf si začal osadu privlastňovať a od roku 1292 sa už podpisoval Spacai comes, v dnešnom jazyku Špačinský (majiteľ Špačiniec).

Spacaiovská grófska rodina vládla v našej obci až do roku 1751, kedy jej posledný potomok Pavel Spacai, svätiači biskup, umrel v Ostrihome. Z toho možno usudzovať, že nie Spacai dal meno Špačinciam, ale Špačince dali meno Spacaimu. Keď sa koncom IX. a v priebehu X. storočia usadili medzi slovenské obyvateľstvo našej dediny starí Maďari, prevzali do maďarskej reči aj jej meno Spáca (číta sa Špáca). Takto sa úradne (po maďarsky) menovali Špačince až do roku 1898, kedy ich premenovali na Ispácza. To je historický dôkaz, že naša dedina tu bola dávno pred príchodom Maďarov do Dunajskej kotliny v roku 895.

Špačince v stredoveku

V 10. storočí prišli na Trnavsko a teda aj do našej dediny starí Uhri a usadili sa medzi domáce obyvateľstvo. Podľa zákonov, ktoré vydal uhorský kráľ Štefan I., bola práca dotiaľ slobodných roľníkov a ich pôda vyhlásená za kráľovský majetok. Kráľ štedro rozdával pôdu a dediny s roľníkmi členom svojej družiny ako donáciu (dar), s ktorou bolo spojené aj povýšenie

do šľachtického (grófskeho) stavu. Najstarší záznam o tom, ako sa naša dedina stala donáciou, je z roku 1292. Spomenuli sme v predchádzajúcej kapitole, že uhorský kráľ Ondrej III. daroval Špačince s poľami a obyvateľmi grófovi Gethovi. Ten pôdu rozdelil a dal ju do užívania jednotlivým roľníkom do obrábania. Za to mu museli robotovať a odovzdávať naturálne dávky.. Gróf Géth sa stal špačinským zemepánom a roľníci jeho poddanými. Zemepán pridelil každému poddanému osobitnú usadlosť (sesiu). Sesia pozostávala z vnútornej usadlosti, ku ktorej patrili dom, dvor, záhrada (humno) a z vonkajšej usadlosti: z polí, lúk a pasienkov.

Špačince v 16. - 17. storočí

Z toho obdobia sa nám zachovala vzácna pamiatka. 30. apríla 1972 pri odpratávaní zeminy zo základov na stavbe domu Augustína Nádaského, č. d. 153, narazili v hĺbke asi 60-70 cm na voľne uložený džbánok. Pochádzal z konca 15. alebo zo začiatku 16. storočia a bolo v ňom uložených 600 kusov strieborných mincí, pokrytých silnou vrstvou medenky. Boli to denáre uhorských panovníkov, najmä Ferdinanda I., razené v Kremnici, ďalej drobné mince rakúske, nemecké, sliezske, mince miest a kniežat. Džbán s mincami je uložený v Západoslovenskom múzeu v Trnave a patrí medzi najväčšie doterajšie nálezy v Trnavskom okrese.

V krajinskom sneme v roku 1514 šľachta vyniesla kruté zákony proti poddaným, ktorí navždy stratili právo na slobodné sťahovanie. Zvýšili sa im povinné dávky a roboty, bez dovolenia zemepána sa nesmeli ženiť, ísť na remeslo, nesmeli nosiť pri sebe nijakú zbraň (ani nôž). Z poddaných sa stali nevoľníci - veční zemepánom poddaní.

Zamyslime sa nad postavením špačinských poddaných, aké skutočne bolo podľa urbára feudálnych panstiev v Špačinciach, ktoré od roku 1699 dostali mestské výsady a jarmočné právo, no v 19. storočí klesli na úroveň dediny.

Panovníčka Mária Terézia sa usilovala obmedziť poplatky a povinnosti poddaných voči zemepánom a zabezpečiť ich pre štát. Preto vydala roku 1767 osobitné nariadenie - urbár. Urbár je najdôležitejší íprameň hospodárskych pomerov v našej obci v 16. až 18. storočí a hral významnú úlohu v živote poddaných až do zrušenia poddanstva v roku 1848. Pred vydaním urbára M. Terézia nariadila prieskum pomerov na panstvách. Dotazník mal 9 otázok. Na otázky odpovedal richtár Matias Henček a 9 prisázných. (Z nich iba richtár sa vedel podpísať.) Z odpovedí sa dozvedáme, že všetci špačinskí roľníci boli v postavení večných poddaných svojim zemepánom. Každý bol povinný odpracovať každý týždeň "dva dni s dvojou lichvu" alebo 4 dni "pešú robotu" konať podľa rozkazu panstva. V čase žatvy "3 dni s dvojou lichvu alebo celý týždeň peši". "Keď sa ale obilie zväža, jeden každý podľa svojej možnosti zakáť robota trvá panstvu pomáhať a slúžiť jest povinen". Každý poddaný bol povinný odovzdať dvoch kapúnov (kohútov), 12 vajec, 1 florén (stredoveký zlatý peniaz), okrem toho každý dom bol povinný priasť panstvu konope alebo fan.

Tereziánsky urbár upravil povinnosti špačinských poddaných voči zemepánom takto: Za celú usadlosť bol poddaný povinný odpracovať zemepánovi ročne 52 dní so záprahom alebo 104 dní pešo. Urbár zaviedol povinné platenie deviatku aj špačinským poddaným, a to 4 forinty 72 grošov od celej usadlosti, 1 florén ročne daň župe na vydržovanie vojska, upriať 6 funtov (2,72 kg) priadze, 1 holbu (približne pol litra) topeného masla, 4 kapúnov, dve kurence, 8 vajec, náhradu za vnútorný intravilán (dom, dvor, humno), 15 prešporských merícobilia (staršia dutá miera s obsahom 90 litrov). Ako vidno, robotné povinnosti sa zmenšili, ale naturálne povinnosti sa ešte zvýšili. Pracovný čas sa počítal od východu do západu slnka so začatím cesty. Zameškanie roboty podľa urbára sa trestalo 12 palicami.

Z tej doby je asi pieseň, ktorú kronikár počul od 70 ročného občana: "Bože môj, otče môj, však je ten svet zmotaný./ Čo vystojí chudobný poddaný! / Každý ho sužuje, platu nepovyšuje,/ pán sa nazdá,že naveky panuje./ Vy, páni zemani, my sme vaši poddaní,/ však budeme v čiernej zemi zrovnaní!" /

Nevolnícky patent Jozefa II. z roku 1785 odstránil nevoľníctvo. Poddaní mohli slobodne disponovať osobným vlastníctvom, ale nie s pôdou, tá ostala i naďalej poddanskou. Poddaný sa smel slobodne sťahovať, ženiť sa, dávať deti na štúdiá alebo na remeslo. Na to všetko do vydania patentu potreboval zemepánske povolenie. Okrem toho patent zakázal aj palicovanie poddaných.

Špačince v 18. - 19. storočí

Zemepáni v Špačinciach boli trojakého druhu: vysoká šľachta - grófi, stredná - baróni a nižšia šľachta - zemania. Popri šľachtickej rodine spomínaných Géthovcov sa v našej obci objavujú viacerí zemepáni. Roku 1660 rodina grófa Bertholda dostala časť špáciovského majetku. Na doklade "Mestečka špačinského" roku 1768 urbárska tabuľa vykazuje takýto stav: Gruntovný pán gróf Berthold mal 22 poddaných, gruntovný pán Brunswick mal 37 večných poddaných a jedného slobodného žida. Gruntovný pán Takáč mal 4 večných poddaných a jedného hoféra (podnájomníka) s domom. Gruntovná pani Brogyanka mala 6 poddaných a 2 hoférov s domami. Gruntovný pán Ghillanyi mal 5 večných poddaných.

Roku 1762 to bol gróf Brunšvik a roku 1785 gróf Pavol Révay. Neskôr sa tu objavil gróf Uzovič. Do Uzovičovej rodiny sa sobášom dostali grófi Majláthovci. Od roku 1816 najväčším zemepánom sa stala barónka Révayová, dcéra Pavla Révayho, ktorý zomrel 6. marca 1816. Podľa súpisu barónka Révayová vlastnila 1780 jutár rôľ, kaš-tieľ, dva majere, 14 domov, mlyn, pivovar a krčmu. Z nižšej šľachty sú známi: Lukachich, Ujgyörgyi, Birócz Krištofi, Brogyányi, Schwertner, Gášpar a Emánuel. Majláthovský majetok prešiel do rúk roľníkov až roku 1926 a Emánuelovský do JRD v roku 1950.

Roku 1828 Špačince mali už 1039 obyvateľov a 147 domov.

V polovici 19. storočia sa začína oddeľovanie zemepánskej pôdy. V roku 1838 bola prevezená nová úprava vlastníckych pomerov v špačinskom chotári komasáciou, ktorá trvala 10 rokov. Po jej ukončení 18. a 19. sept. 1848 overili jej správnosť podľa vyhotovenej katastrálnej mapy. Komasačia (sceľovanie) polí bola zložitá záležitosť. Bolo potrebné sceľiť poddanskú a panskú pôdu do súvislých polí bez ohľadu na predošlé medze a polohu v chotári. Komasačia mala veľký význam pre pánov, ktorí si prideliť kvalitnejšiu pôdu a poddaných zatlačili na menej hodnotnú.

Revolúcia v roku 1848 sa nedotkla feudálnych veľkostatkov, uspokojila sa iba zrušením poddanstva a roboty. Keď sa chcel roľník zbaviť veľkej ťarchy, musel zaplatiť zemepánovi dvadsaťnásobok hodnoty dávok, ktoré odovzdal ročne panstvu. Následky sa ozývajú až dvadsať rokov po zrušení poddanstva. Začiatkom roku 1868 sú Špačinčania medzi dvanástimi obcami z okolia Trnavy, ktoré posielajú vláde petíciu, v ktorej žiadajú zmiernenie poplatkov a uvádzajú: "...k toľkým výplatám by nám ani posledná košeľ nepostačovala...!".

V mestskom archíve v Trnave je uložená základina Márie Ujgyörgyovej. Mesto Trnava stalo sa patrónom po prevzatí rôľ a majera naproti kostola. Listina o darovaní bola napísaná 16. apríla 1895 v Prešporku a znie: "Špačinský majetok zdedila od rodičov a od brata. Celý poručila mestu Trnava. Podmienky, ktoré malo mesto plniť:

1. Nesmie ho nikdy predať alebo zameniť.
2. Nesmie naň uvaliť nijakú dlžobu, t. j. smie z neho brať iba úžitok.

3. Každoročne musí mesto dať špačinskému farárovi 200 zlatých na dvanásť zádušných omší, 188 zlatých na opravu a udržiavanie kaplnky sv. Anny. Z prebytku sa má utvoriť rezervná základina pre túto kaplnku. Spomínaných 12 omší má odslúžiť za jej rodičov Františka a Agnešu Ujgyörgyi a za ich deti Alojziu a Máriu.

4. Mesto má pre obecnú špačinskú nemocnicu a pre chudobných obce Špačince vyplatiť každoročne 60 zlatých, a to na deň jej smrti. Ďalej 40 zlatých pre chudobných, ktorí prídu do obce a zastihnú ich tam smrť, aby sa im mohla zaplatiť truhla a kresťanské posvätenie. Tieto peniaze vyplatí mesto každoročne obecnému predstavenstvu a to 26. októbra.

5. Mesto nesmie pozemok prenajať ani jednému susedovi v roliach.

6. Mestu poručila 18 tisíc zlatých. Tie má mesto úrokovať až dovýšky 30 tisíc zlatých a to preto, aby mesto mohlo kúpiť susedný pozemok, ktorý má 100 uhorských jutár, ktoré ona pre "zlomyseľnosť dosiahnuť"

4.6. Pamiatky

Kostol Narodenia Panny Márie postavený postavany v roku 1939

Kalvária z roku 1797

Socha Krista Kráľa r kou 1678

Socha sv. Trojice z roku 1717

4.7. Významné osobnosti obce

Anna Blanáriková Chmelková – Majsterka Európy v behu na 400 m

Don Jozef Strečanský – Misionár

5. Plnenie funkcií obce (prenesené kompetencie, originálne kompetencie)

5.1. Výchova a vzdelávanie

V súčasnosti výchovu a vzdelávanie detí v obci poskytuje:

- Základná škola s Materskou školou Špačince

Na mimoškolské aktivity je zriadený:

- Školský klub detí ako súčasť Základnej školy

5.2. Zdravotníctvo

Zdravotnú starostlivosť v obci poskytuje:

- Lekárka MUDr. Mária Ušáková, neštátna lekárka pre dospelých
- Lekárka MUDr. Marta Poláková, neštátna lekárka pre deti a dorast
- Lekárka MUDr. Milada Lančaričová, neštátna stomatologická lekárka
- Mgr. Jana Janovičová, fyzioterapeut

5.3. Sociálne zabezpečenie

Sociálne služby v obci nie sú zabezpečené.

5.4. Kultúra

V obci sa organizujú rôzne kultúrno-spoločenské aktivity. Sú zamerané na všetky sociálne a vekové skupiny. Sú to: Deň matiek, Stavanie Mája, Popoludnie pre všetkých, Špačinský jarmok, Uvítanie do života, Zlaté a diamantové svadby, Posedenie s dôchodcami, Vianočné trhy, Obecná zabíjačka. V obci sa nachádza kultúrny dom s kapacitou 300 ľudí. V budove kultúrneho domu je obecná knižnica.

5.5. Hospodárstvo

Najvýznamnejší poskytovatelia služieb v obci :

- Lekárň
- Kaderníctvo
- Pedikúra
- Kvetinárstvo
- Potraviny COOP Jednota, Sama
- Stavebniny Junastav
- Lupacentrum
- Pohostinstvá Reštaurácia Reketa, Pohostinstvo u Kollára, Pohostinstvo Zuzana, Reštaurácia Vidlička

Najvýznamnejší priemysel v obci :

- JAF HOLZ, Špačince
- ORZAN Špačince

Najvýznamnejšia poľnohospodárska výroba v obci :

- Poľnohospodárske družstvo Špačince
- SEMAT a.s. Trnava
- Biogal, a.s. Špačince

6. Informácia o vývoji obce z pohľadu rozpočtovníctva

Základným nástrojom finančného hospodárenia obce bol rozpočet obce na rok 2014. Obec v roku 2014 zostavila rozpočet podľa ustanovenia § 10 odsek 7) zákona č.583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Rozpočet obce na rok 2014 bol zostavený ako prebytkový.

Bežný rozpočet bol zostavený ako prebytkový a **kapitálový** rozpočet ako schodkový.

Hospodárenie obce sa riadilo podľa schváleného rozpočtu na rok 2014.

Rozpočet obce bol schválený obecným zastupiteľstvom dňa 11. 12. 2013 uznesením č. 19/2013.

Rozpočet bol zmenený päťkrát:

- prvá zmena schválená dňa 12.02.2014 uznesením č. 6,7,8,9,10/2014
- druhá zmena schválená dňa 16.04.2014 uznesením č. 45,46/2014
- tretia zmena schválená dňa 24.06.2014 uznesením č. 66,67/2014
- štvrtá zmena schválená dňa 11.08.2014 uznesením č. 100/2014
- piata zmena schválená dňa 10.12.2014 uznesením č. 129/2014

6.1. Plnenie príjmov a čerpanie výdavkov za rok 2014

	Rozpočet	Rozpočet po zmenách	Skutočné plnenie príjmov/čerpanie výdavkov k 31.12.2014	% plnenia príjmov/% čerpania výdavkov
Príjmy celkom	2.464.194,96	1.389.215,32	1.354.693,45	97,51
z toho :				
Bežné príjmy	1.108.059,96	1.251.923,03	1.257.701,22	100,46
Kapitálové príjmy	1.340.000,00	71.029,50	71.029,50	100
Finančné príjmy	0,00	48.487,79	8.187,79	16,89
Príjmy RO s právnou subjektivitou	16.135,00	17.775,00	17.774,94	100
Výdavky celkom	2.463.185,61	1.355.646,78	1.308.835,65	96,55
z toho :				
Bežné výdavky	578.230,31	582.721,16	541.771,24	93,02
Kapitálové výdavky	1.354.902,00	192.926,00	187.064,62	96,96
Finančné výdavky	78.250,00	78.466,62	78.466,62	100
Výdavky RO s právnou subjektivitou	451.803,30	501.533,00	501.533,17	100
Rozpočet obce	1.009,35	33.568,54	45.857,80	

6.2. Prebytok/schodok rozpočtového hospodárenia za rok 2014

Hospodárenie obce	Skutočnosť k 31.12.2014
Bežné príjmy spolu	1.275.476,16
z toho : bežné príjmy obce	1.257.701,22
bežné príjmy RO	17.774,94
Bežné výdavky spolu	1.043.304,41
z toho : bežné výdavky obce	541.771,24
bežné výdavky RO	501.533,17
Bežný rozpočet	232.171,75
Kapitálové príjmy spolu	71.029,50
z toho : kapitálové príjmy obce	71.029,50
kapitálové príjmy RO	0,00
Kapitálové výdavky spolu	187.064,62

z toho : kapitálové výdavky obce	187.064,62
kapitálové výdavky RO	0,00
Kapitálový rozpočet	-116.035,12
Prebytok/schodok bežného a kapitálového rozpočtu	116.136,63
Vylúčenie z prebytku	37.708,24
Upravený prebytok/schodok bežného a kapitálového rozpočtu	78.428,39
Príjmy z finančných operácií	8.187,79
Výdavky z finančných operácií	78.466,62
Rozdiel finančných operácií	-70.278,83
PRÍJMY SPOLU	1.354.693,45
VÝDAVKY SPOLU	1.308.835,65
Hospodárenie obce	45.857,80
Vylúčenie z prebytku	37.708,24
Upravené hospodárenie obce	8.149,56

Prebytok rozpočtu v sume 116.136,63 EUR zistený podľa ustanovenia § 10 ods. 3 písm. a) a b) zákona č. 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, **upravený** o nevyčerpané prostriedky zo ŠR v sume 37.708,24 EUR navrhujeme použiť na:

- tvorbu rezervného fondu v sume 78.428,39 EUR

V zmysle ustanovenia § 16 odsek 6 zákona č.583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov sa na účely tvorby peňažných fondov pri usporiadaní prebytku rozpočtu obce podľa § 10 ods. 3 písm. a) a b) citovaného zákona, z tohto **prebytku vylučujú** :

- a) nevyčerpané prostriedky **zo ŠR** účelovo určené na **bežné výdavky** poskytnuté predchádzajúcim rozpočtovom roku v sume 37.708,24 EUR, a to na :
 - bežné výdavky na ZŠ v sume 7.686,07 EUR
 - dopravné žiaci ZŠ v sume 109,17 EUR
 - fin. prost. na údržbu kúrenia v telocvični v sume 29.913,00 EUR

Zostatok finančných operácií podľa § 15 ods. 1 písm. c) zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov v sume -70.278,83 EUR, navrhujeme vysporiadať z:

- rezervného fondu v sume 70.278,83 EUR

Na základe uvedených skutočností navrhujeme skutočnú tvorbu rezervného fondu za rok 2014 vo výške 8.149,56 EUR.

6.3. Rozpočet na roky 2015 - 2017

	Skutočnosť k 31.12.2014	Rozpočet na rok 2015	Rozpočet na rok 2016	Rozpočet na rok 2017
Príjmy celkom	1.354.693,45	817.245,20	348.555,20	353.805,20
z toho :				
Bežné príjmy	1.257.701,22	326.515,20	331.825,20	337.075,20
Kapitálové príjmy	71.029,50	452.000,00	0,00	0,00
Finančné príjmy	8.187,79	22.000,00	0,00	0,00
Príjmy RO s právnou subjektivitou	17.774,94	16.730,00	16.730,00	16.730,00

	Skutočnosť k 31.12.2014	Rozpočet na rok 2015	Rozpočet na rok 2016	Rozpočet na rok 2017
Výdavky celkom	1.308.835,65	997.056,85	998.946,80	1.104.857,33
z toho :				
Bežné výdavky	541.771,24	462.683,25	464.249,71	570.160,24
Kapitálové výdavky	187.064,62	4.000,00	4.000,00	4.000,00
Finančné výdavky	78.466,62	78.570,30	78.893,79	78.893,79
Výdavky RO s právnou subjektivitou	501.533,17	451.803,30	451.803,30	451.803,30

7. Informácia o vývoji obce z pohľadu účtovníctva za konsolidovaný celok

7.1. Majetok

Názov	Skutočnosť k 31.12.2013	Skutočnosť k 31.12.2014	Predpoklad na rok 2015	Predpoklad na rok 2016
Majetok spolu	5.642.489,34	5.949.527,71	6.102.700,02	6.138.314,84
Neobežný majetok spolu	3.986.067,60	4.276.121,08	4.977.966,15	5.008.654,84
z toho :				
Dlhodobý nehmotný majetok				
Dlhodobý hmotný majetok	3.986.067,60	4.276.121,08	3.621.789,56	3.652.478,25
Dlhodobý finančný majetok	1.356.176,59	1.356.176,59	1.356.176,59	1.356.176,59
Obežný majetok spolu	296.162,54	314.406,03	1.122.705,42	1.127.603,27
z toho :				
Zásoby	1.785,13	2.332,94	1.000,00	1.000,00
Zúčtovanie medzi subjektami VS	10.633,45			
Dlhodobé pohľadávky				
Krátkodobé pohľadávky	34.354,93	14.479,86	13.000,00	12.000,00
Finančné účty	249.389,03	297.593,23	220.136,21	238.125,02
Poskytnuté návratné fin. výpomoci dlh.				
Poskytnuté návratné fin. výpomoci krát.				

Časové rozlíšenie	4.082,61	2.824,01	2.028,45	2.056,73
--------------------------	----------	----------	----------	----------

7.2. Zdroje krytia

Názov	Skutočnosť k 31.12.2013	Skutočnosť k 31.12.2014	Predpoklad na rok 2015	Predpoklad na rok 2016
Vlastné imanie a záväzky spolu	6.566.075,70	5.949.527,71	6.102.700,02	6.138.314,84
Vlastné imanie	2.264.959,45	2.703.041,05	3.231.310,53	3.218.026,15
z toho :				
Oceňovacie rozdiely	-156.024,06	-156.024,06	-156.024,06	-156.024,06
Fondy				
Výsledok hospodárenia	4.420.983,51	2.859.065,11	3.387.334,59	3.374.050,21
Záväzky	2.005.695,33	1.014.403,95	863.970,88	825.046,04
z toho :				
Rezervy	25.523,90	2.000,00	2.000,00	2.000,00
Zúčtovanie medzi subjektami VS	933.767,64	37.758,40	8.500,00	8.000,00
Dlhodobé záväzky	831.794,65	804.300,41	774.901,20	746.901,20
Krátkodobé záväzky	84.537,44	86.639,04	41.123,58	40.698,74
Bankové úvery a výpomoci	130.071,70	83.706,10	37.446,10	27.446,10
Časové rozlíšenie	2.295.420,92	2.232.082,71	2.163.442,67	2.095.242,65

7.3. Pohľadávky

Pohľadávky	Zostatok k 31.12 2013	Zostatok k 31.12 2014
Pohľadávky do lehoty splatnosti	32.425,21	14.479,86
Pohľadávky po lehote splatnosti		

7.4. Záväzky

Záväzky	Zostatok k 31.12 2013	Zostatok k 31.12 2014
Záväzky do lehoty splatnosti	2.005.695,33	1.014.403,95
Záväzky po lehote splatnosti		

8. Hospodársky výsledok za 2014 - vývoj nákladov a výnosov za konsolidovaný celok

Názov	Skutočnosť k 31.12. 2013	Skutočnosť k 31.12.2014	Predpoklad rok 2015	Predpoklad rok 2016
Náklady	1.329.791,59	1.362.739,34	1.015.400,00	1.048.400,00
50 – Spotrebované nákupy	197.875,49	192.438,20	120.000,00	125.000,00
51 – Služby	223.228,61	252.823,96	230.000,00	235.000,00
52 – Osobné náklady	553.240,11	589.585,25	160.000,00	165.000,00
53 – Dane a poplatky	476,48	2.695,48	2.000,00	2.000,00
54 – Ostatné náklady na prevádzkovú činnosť	14.083,44	14.357,86	13.000,00	14.000,00
55 – Odpisy, rezervy a OP z prevádzkovej a finančnej činnosti a zúčtovanie časového rozlíšenia	298.355,22	273.238,39	214.000,00	212.000,00
56 – Finančné náklady	22.211,22	18.881,03	16.000,00	15.000,00
57 – Mimoriadne náklady				
58 – Náklady na transfery a náklady z odvodov príjmov	20.279,40	18.220,00	260.000,00	280.000,00
59 – Dane z príjmov	41,62	499,17	400,00	400,00
Výnosy	1.366.587,69	1.426.105,71	1.139.500,00	1.236.500,00
60 – Tržby za vlastné výkony a tovar	48.409,58	67.793,33	16.000,00	18.000,00
61 – Zmena stavu vnútroorganizačných služieb				
62 – Aktivácia				
63 – Daňové a colné výnosy a výnosy z poplatkov	689.136,77	769.237,81	850.000,00	940.000,00
64 – Ostatné výnosy	131.217,45	89.430,70	100.000,00	100.000,00
65 – Zúčtovanie rezerv a OP z prevádzkovej a finančnej činnosti a zúčtovanie časového rozlíšenia	28.082,26	25.523,90	2.000,00	2.000,00
66 – Finančné výnosy	221,69	2.050,99	500,00	500,00
67 – Mimoriadne výnosy	8.149,52	40,00	1.000,00	1.000,00
69 – Výnosy z transferov a rozpočtových príjmov v obciach, VÚC a v RO a PO zriadených obcou alebo VÚC	461.370,42	472.028,98	170.000,00	175.000,00
Hospodársky výsledok /+ kladný HV, - záporný HV/	36.796,10	63.366,37	124.100,00	188.100,00

Hospodársky výsledok kladný v sume 57.209,43 EUR bol zúčtovaný na účet 428 – Nevysporiadaný výsledok hospodárenia minulých rokov.

9. Ostatné dôležité informácie

9.1. Prijaté granty a transfery

V roku 2014 obec prijala nasledovné granty a transfery:

Poskytovateľ	Účelové určenie grantov a transferov	Suma prijatých prostriedkov v EUR
OÚ Trnava	BV na register obyvateľstva	799,26
OÚ Trnava	BV na CD a PK	104,63
OÚ Trnava	BV na stavebnú činnosť	2.252,46
OÚ Trnava	BV na základnú školu	314.554,00
OÚ Trnava	BV na vzdelávacie poukazy	5.983,00
OÚ Trnava	BV na matriku	2.869,09
OÚ Trnava	BV na voľby	5.247,41
OÚ Trnava	BV na dopravné	2.390,00
ÚPSVR TT	BV na hmotnú núdzu	74,00
OÚ Trnava	BV na životné prostredie	226,98
OÚ Trnava	BV na mimoriadne odmeny v ZŠ	2.699,00
OÚ Trnava	BV na údržbu kúrenia v ZŠ	26.913,00
OÚ Trnava	BV na materskú školu	4.123,00
OÚ Trnava	BV na vojnové hroby	24,24
OÚ Trnava	BV na CO sklad	241,20
MF Bratislava	KV na rekonštrukciu miestneho rozhlasu	8.000,00
OÚ Trnava	KV na rekonštrukciu kúrenia v ZŠ	52.086,00
MV Bratislava	KV na kamerový systém v obci	8.000,00

BV - bežné výdavky, KV – kapitálové výdavky, ZŠ – základná škola, CDaPK – cestná doprava a pozemné komunikácie

9.2. Poskytnuté dotácie

V roku 2014 obec poskytla zo svojho rozpočtu dotácie v zmysle VZN č.40/2005 o poskytovaní dotácií z rozpočtu obce:

Prijímateľ dotácie	Účelové určenie dotácie	Suma poskytnutých prostriedkov v EUR
TJ Špačince	Činnosť v roku 2014	13.000,-
OSTK Špačince	Činnosť v roku 2014	1.000,-
Bežecký klub Špačince	Špačinský trojuholník	600,-
OZ Fain Špačince	Dopravné deťom	1.000,-
ZO JDS Špačince	Dopravné pre dôchodcov	1.000,-

9.3. Významné investičné akcie v roku 2014

Najvýznamnejšie investičné akcie realizované v roku 2014:

- rekonštrukcia kúrenia v ZŠ z dotácie zo ŠR
- zriadenie triedy MŠ v areály ZŠ
- rekonštrukcia ciest a chodníkov
- kamerový systém v obci z dotácie a z vl. zdrojov
- rekonštrukcia miestneho rozhlasu z dotácie a z vl. Zdrojov
- rekonštrukcia strechy domu smútku

9.4. Predpokladaný budúci vývoj činnosti

Predpokladané investičné akcie realizované v budúcich rokoch:

- rekonštrukcia ciest a chodníkov
- rekonštrukcia kultúrneho domu

9.5. Udalosti osobitného významu po skončení účtovného obdobia

Obec nezaznamenala žiadnu udalosť osobitného významu po skončení účtovného obdobia.

Vypracoval:

Mária Chynoranská

Schválil:

Mgr. Július Zemko
starosta obce

V Špačinciach dňa 30. 06. 2015

Prílohy:

- Konsolidovaná účtovná závierka: Konsolidovaná Súvaha, Konsolidovaný Výkaz ziskov a strát, Poznámky ku konsolidovanej účtovnej závierke
- Výrok audítora k konsolidovanej účtovnej závierke